

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania A. D.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 marca 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w O...
z dnia 18 grudnia 2015 r., sygn. akt IV Ua (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 240 zł
tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 grudnia 2015 r., sygn. akt IV Ua (...) Sąd Okręgowy w O. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w O. oddalającego powództwo o przyznanie zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego.

Prawa do zasiłku chorobowego odmówił powódce Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 14 maja 2014 r. z uwagi na fakt, że powódka w dniu wypadku posiadała zadłużenie z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne, na kwotę znacznie przekraczającą kwotę 6,60 zł.

W wyniku odwołania i apelacji powódki Sądy obu instancji wskazały, że zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych osobom prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą i osobom z nimi współpracującym nie przysługuje świadczenie w postaci m.in. zasiłku chorobowego z tytułu ubezpieczenia wypadkowego w przypadku zalegania na dzień nastąpienia wypadku lub złożenia wniosku o przyznanie świadczenia z opłatą składek na kwotę przekraczającą 6,60 zł. Świadczenia nie przysługują do czasu spłaty całości zadłużenia. Ustawa posługuje się przy tym zwrotem „nie przysługuje”, a zatem nie można przyjąć, tak jak chciałaby tego powódka, że wskazane świadczenie przysądza się i jedynie zawiesza jego wypłatę do czasu uregulowania zadłużenia.

Od tego wyroku powódka złożyła skargę kasacyjną wnosząc o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie odwołania ubezpieczonej i przyznanie jej zasiłku chorobowego w wysokości 100% za okres od dnia 15 października 2014 r. w związku z wypadkiem przy prowadzeniu pozarolniczej działalności, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

2. zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącej kosztów postępowania procesowego według norm przepisanych.

Skarżący oparł swój wniosek na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które sprowadza się do odpowiedzi na pytanie czy złożenie wniosku o przyznanie zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego przerywa bieg przedawnienia określony w art. 6 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych na podstawie art. 123 § 1 k.c. Skarżący zaznaczył, że wyżej przedstawione zagadnienie może budzić poważną wątpliwość, czy w przypadku braku uregulowania kwestii przerwania biegu przedawnienia przez ustawę o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych zastosowanie mają przepisy ogólne kodeksu cywilnego. W dotychczasowym orzecznictwie nie można, zdaniem strony skarżącej, znaleźć rozwiązania tego problemu. Wprawdzie zostały wydane orzeczenia dotyczące przerwania biegu przedawnienia w przypadku poinformowania przez organ rentowy o zadłużeniu po

upływie terminu przedawnienia lub też zawieszenia biegu przedawnienia w przypadku wszczęcia postępowania sądowego lub administracyjnego zmierzającego do ustalenia kwoty zaległości składkowych jednak brak jest rozstrzygnięcia, czy sam fakt złożenia wniosku przed organem rentowym o wypłatę świadczenia powoduje przerwanie biegu przedawnienia.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych złożył odpowiedź na skargę kasacyjną wnosząc o nie przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na skutek braku przesłanek umożliwiających merytoryczne jej rozpoznanie, a ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący skutecznie wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu

Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Skarżący nie wykazał, aby w sprawie rzeczywiście zachodziły podstawy do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sformułowane przez skarżącego istotne zagadnienie prawne nie ma oparcia w stanie faktycznym sprawy i nie ma znaczenia dla jej rozstrzygnięcia.

Zauważyć należy, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była wykładnia przepisu art. 6 ust. 2 ustawy wypadkowej i skutków zalegania przez ubezpieczonego w dniu nastąpienia wypadku (ewentualnie złożenia wniosku o przyznanie świadczenia) z zapłatą składek na ubezpieczenie społeczne na kwotę przekraczającą 6,60 zł. Poza sporem było natomiast, że powódka zalegała z zapłatą składek na kwotę znacznie przekraczającą tę wartość. Spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia czy skutkiem zaległości jest odmowa przyznania prawa do świadczenia, czy też jedynie wstrzymanie jego wypłaty, natomiast nie było kwestią istotną w niniejszej sprawie przedawnienie prawa do świadczeń, o którym mowa w art. 6 ust. 3 ustawy wypadkowej, bowiem nie ono było podstawą odmowy przyznania prawa do świadczenia. Sąd Okręgowy słusznie wskazał przy tym, że zgodnie z literalną treścią art. 6 ust. 2 ustawy wypadkowej świadczenie nie przysługuje w razie zalegania z zapłatą składek, natomiast na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy wypadkowej prawo do świadczeń przedawnia się w razie nieuregulowania zadłużenia w terminie 6 miesięcy. Regulację zawartą w dwóch wskazanych przepisach należy traktować całościowo, co oznacza, że prawidłową ich wykładnię stanowi przyjęcia stanowiska, zgodnie z którym, w razie zalegania z zapłatą składek na ubezpieczenie społeczne na kwotę przekraczającą 6,60 zł odmawia się przyznania świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego do czasu uregulowania zadłużenia (art. 6 ust. 2 ustawy wypadkowej), natomiast jeżeli ubezpieczony nie ureguluje zadłużenia w terminie 6 miesięcy od dnia wypadku lub dnia złożenia wniosku, to prawo do świadczeń przedawnia się.

W przedmiotowej sprawie podstawą odmowy przyznania zasiłku chorobowego był zatem fakt zadłużenia powódki z tytułu nieuiszczonych składek, a nie przedawnienie prawa do świadczeń, którego sądy, jak również wcześniej organ rentowy w ogóle nie badały. Nie ma zatem również znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy kwestia wpływu złożenia wniosku o przyznanie świadczenia na bieg terminu przedawnienia z art. 6 ust. 3 ustawy wypadkowej.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

I.n